Ի· ՏԱՐԻ 1863 — ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 22 ԱՐԵՎ 4382 — Հ· Տ· 30 ՄԱՐՏ 1890 — Ն· Տ· 11 ԱՊՐԻԼ 1890 — ՀԻՃՐ· 21 ՇԱՊԱՆ 1307 — ՈՒՐԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՄԱՍԵՐԸ ԴԻՏԱԳՐԻՆՆ ՊԵՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԹԵՐԹԱՆՈՑ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

درعليه‌ده غلطه‌ده نورادونكيان خانده آره‌وك
غزته‌سى اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԻՆ	ԻՒԻՆ
Կ· Պոլսոյ համար տարի	160
» » կէս	80
» » քառորդ	40
Դուրսը » տարի	200
» » կէսամեայ »	100
Օտար երկիրներու տարեկան գին	56
» » կիսամեայ »	28

Դուրս գրուած լրագրոյ համար ուղարկելու գումարը նոր բաժանորդագրութեան վրայ է եւ խմբագրութեան գրուած նամակ կամ դրութիւն եւ յայտնի·

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ· ՊՈԼԻՍ, 30 ՄԱՐՏ, 1890

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԴԻՊՔԵՐՆ Ի ՖՐԱՆՍԱ

ԱՒԱԴ ՈՒՐԲԱԹ
ԵՒ ԽԱՋԵԼՈՒԹԵԱՆ ՈՂԲԵՐԳՈՒԹԻՒՆՆ

Ի Փարիզ ժամանակէ մ'ի վեր ջերմ վիճաբանութիւն տեղի կ'ունենար սա խնդրոյ վրայ թէ «Խաչելութեան խորհուրդը կարելի չէ՞ ներկայացնել Փարիզեան թատերաբեմի մը վրայ»։

Այս վիճաբանութեան անմիջական շարժառիթն եղաւ երկ մը յօրինեալ ի Պ· Լամանն Հառօքուռէ, որ իւր քերթողական հանճարով և Շէքսպիրէ ըրած ընտիր ընտիր թարգմանութեամբք նշանաւոր հանդիսացած է գրական և թատերական հրապարակին վրայ։

Պ· Հառօքուռ Օտէոնի թատրոնին մատոյց «Խաչելութիւն» անուամբ բանաստեղծութիւն մը, յորում ներկայացեալ են Յիսուս Քրիստոս և այլ անձնաւորութիւնք Աւետարանական պատմութեան։

Այս բանաստեղծութիւն թատերաբեմին վրայ չներկայացուեցաւ, ֆրանսական Դրաքննութեան մերժողական պատասխանին և կամ թատերապետին դժկամակութեան պատճառաւ։

Պ Հառօքուռ և բարեկամք առարկեցին թէ Հարաւային Եւրոպոյ գրէթէ ամէն երիրաց մէջ, մանաւանդ ի Սպանիա, Խաչելութեան ողբերգութիւնը թատերաբեմի վրայ վայելուչ և կրօնասէր ոգւով կը ներկայացուի հանապազ, և սակայն ժողովուրդն ամէն ժամանակուան չափ ջերմեռանդ է և ջերմեռանդ կը մնայ հոն։

Բայց միւս կողմէ կը պատասխանուէր թէ անպատեհ բան է կրօնային զգացումները գրգռել և Դաղոթոթի սրտառուչ եղերերգութիւնը վիճաբանութեան և յուզման պատրուակ ընել։

Մինչ այս խնդրոյ վրայ վիճաբանութիւնը կը շարունակուէր, Տիկին Սառա Պէռնառտ առաջարկութիւն մ'ըրաւ։ Ինք ժամն տ'Արքի դերին մէջ յաջողած էր, կրօնային եռանդեան գեղեցիկ ներկայացում մ'ընելով, եւ կը փափաքէր ուրիշ դեր մ'ալ կատարել, յորում կրօնային ու գերբնական տարրն եւս առաւել սրտաշարժ կերպիւ ի հանդէս կուգայ։ Ուստի, առաջարկեց Պ· Հառօքուռի քերթուածները թատերական պատշաճ հագուստով արտասանել ըլլալն վրայէն։ Բայց ֆրանսական Դրաքննութիւնը, քրիստոնէական խորհուրդ մը թատերաբեմի վրայ հանելու գաղափարն իսկ չընդունելով, մերժեց Տիկին Սառա Պէռնառտի առաջարկն։

Ի վերջոյ, կարգադրեցաւ որ հռչակաւոր ողբերգուն Խաչելութեան եղերերգին արտասանութիւնն ընէ Աւադ Ուրբաթ օր (անցեալ ուրբաթ,) պարզ սպիտակ զգեստով, Հոգեւոր Նուագահանդիսին մէջ (Concert Spirituel), զոր երեւելի երաժշտապետ Պ· Լամուռէօ կազմակերպած էր ի Զմեռնայեան Կրկէս։ Տիկին Սառա Պէռնառտի հետ երեւցան եղերերգութեան միւս երկու դերակատարք Պ· Կառնիէ եւ Պ· Պրէմոն, սեւ պաշտօնական զգեստով։

Խուռն բազմութիւն ներկայ էր, և ի՜նչ բազմութիւն։ Փարիզի ամենէն ականաւոր անձնաւորութիւնք և ընտրելագոյն ընկերութիւնն հոն ժամադիր եղած էին կարծես։ Սրահին մէջ բազմութեան շունչն և կացերն այն աստիճան ջերմութիւն յառաջ կը բերէին որ քանի մը տիկիններ մնացին։ Ամէն կողմէ աղաղակներ կը լսուէին «Օ՛դ, օ՛դ, պատուհան բացէ՛ք»։ Երբ Պ· Լամուռէօ իւր երաժշտապետի դաւազանը բարձրացուց, պահ մը կատարեալ լռութիւն տիրեց, բայց ետքէն վերսկսաւ աղմուկը։ Նուագահանդէսին առաջին մասը լոկ երաժշտութենէ կը բաղկանար։ Պերլիոզի «Մանկութիւն Քրիստոսի» անուն թատերանուագէն քանի մ'ընտիր կտորներ նուագեցան, զորս ունկնդիրք ծափահարութեամբ ընդունեցին, որպէս նաև Վակնէրի «Թանհաուզէր»ի մէկ հատուած։

Պ· Հառօքուռի «Խաչելութիւն»ը նուագահանդիսին երկրորդ մասը կը կազմէր, և ամենէն հետաքրքրաշարժ մասն։ Հեղինակն այս եղերերգութեան մէջ Քրիստոսի անմահ վարդապետութեան մէկ խմաստասիրական բացատրութիւնը կուտայ, և անոր կենաց ու վարուց խորհրդաւոր նկարագիրը կ'ընէ։ Ազգու հատուածներ և գեղեցկահիւս տողեր ունի, լի կրօնային եռանդեամբ և անկեղծութեամբ։ Բայց ողբերգական տպաւորութիւնը մեծ չեղաւ ունկնդրաց վրայ։ Գործողութիւն և շարժում չկային, և լաւագոյն ողբերգութիւններն անգամ առանց գործողութեան և առանց շարժման իրենց ոյժը կը կորուսանեն։ Սառա Պէռնառտ, Կառնիէ և Պրէմոն լոկ արտասանութիւն մ'ըրին, և թէպէտ գործը ճշմարտապէս թատերական հանգամանք չունեցաւ, բայց ունկնդիրք ջերմապէս ծափահարեցին։

Խաչելութեան ողբերգութիւնն Սպանիոյ մէջ և ի Գերմանիա յՕպէր-Ամմէրկաու ճշմարտապէս թատերական ներկայացմամբ ի հանդէս կը բերուի, և խորին տպաւորութիւն կը թողու, ամենէն անտարբերներն անգամ յարտասուս շարժելով։ որովհետեւ Աւետարանի պատմութեան իրական ներկայացում մ'է։ Դերերը, գործողութիւններն ու շրջապատող հանգամանքներն յար և նման են Խաչելութեան պատմութեան վրայ բովանդակ քրիստոնեայ աշխարհի գիտցած իրողութեանց։ Օպէր-Ամմէրկաուի ողբերգութիւնը մանաւանդ այնչափ մեծահանդէս և մանրամասն է որ ներկայացումն երեք օրեր կը տեւէ, և ո՛չ միայն Գերմանիոյ այլև Եւրոպոյ ամէն կողմերէն հանդիսատեսներ այս առթիւ գունդագունդ կը դիմեն Գերմանիոյ լաւագոյն հեղինակաց և ճարտարագոյն դերասանաց փառաւոր ներկայացումը դիտելու։

Բայց և այնպէս, հեղինակութեանց կատարելագոյնն Աւետարանն է միշտ, և ողբերգութեանց ամենէն սրտաշարժն ալ Աւետարանի պատմութիւնն է խաչելութեան, իւր վսեմ պարզութեան մէջ։ Պ· Հառօքուռի քերթուածք, օ՛րչափ եւս ճարտարահիւս և պերճախօս, պիտի մոռցուին, մնարգկային ուրիշ շատ մը սքանչելի հեղինակութեանց նման որք Ս· Գիրքէն ներշնչուած են, և ինչպէս անցեալ տան և ինն դարերուն մէջ, ապագայ դարուց մէջ եւս Աւետարանը պիտի մնայ Քրիստոնէութեան ամենէն սրտաշարժ հեղինակութիւնն, և մարդկութեան մեծագոյն ողբերգութիւնը։

ՊԱԼԲԱՆԵԱՆ ԴԷՊԵՐ

Աւստրիոյ կառավարութիւնն իւր Սոֆիայի դործակատարին միջոցաւ ազդուապէս միջնորդելով, համոզեց պուլկար կառավարութիւնը բոլորովին զիջում ընելու սերպ կառավարութեան։ Պուլկարիա ո՛չ միայն ետ կանչեց զՊ· Մինչեւիչ, պուլկար գործակատարն ի Պելկրատ, այլ և հաւանեցաւ նոր գործակատար մը ղրկել անոր տեղ, առանց սպասելու որ Սերպիա եւս գործակատար մը անուանէ ի Սոֆիա։ Այս կերպիւ Պուլկարիա Ռուսիոյ զիջում ըրած եղաւ, որովհետեւ Ռուսիոյ թելադրութեամբն էր որ Սերպիա սաստիկ վէճ մը յարուցած էր Պուլկարիոյ դէմ՝ ուսանողաց խնդրոյն մէջ Պ· Մինչեւիչի միջամտութիւնը պատրուակելով։ Պուլկարիա, իւր զիջմամբ, թակարդէ մը կ'ազատի· որովհետեւ Սերպիոյ և Պուլկարիոյ միջեւ նոր պատերազմ մը շատ պիտի յարմարէր ռուսական հաշիւներու։ Բայց Ռուսիոյ պաշտպանութեան յենլով Սերպիա առաւել եւս անընդունելի պահանջումներ չպիտի ընէ։ Այս է խընդիրն։

—Անցեալ չորեքշաբթի Ռուսիոյ սպայակոյտին անդամ ուղի պաշտօնակալք Պելկրատ եկան, Փիրոթի, Զայչարի, Նէկոթինի ինչպէս և Թիմոքի հովին ամրութիւններն ամրողջացնելու և կառավարելագործելու համար, պուլկարական սահմանաց վրայ։ Սերպիոյ սպայակոյտին անդամ տասն պաշտօնակալներու հետ այս ռուս սպայք անմիջապէս ճամբայ ելան սահմանագլխոյ երկայնութեամբ պտոյտ մ'ընելու։ Ենթադրելով որ նոյնչափ մ'ալ աւստրիացի սպայներ Պուլկարիա ղրկուին պուլկարական դիրքերն ամրացնելու, Ռուսք չեն կրնար դատիլ թէ Աւստրիա միջազգային պարտաւորութեանց հակառակ կը շարժի։ Սերպիոյ պատրաստութիւնք Պուլկարիոյ վրայ հարկ կը դնեն ինքնապաշտպանութեան դիմելու։

—Վիեննայի լրագիրք կը հերքեն սերպական պաշտօնական լրագրաց լուրը թէ Պուլկարիա զօրք կը համախմբէ սահմանաց վրայ· բայց ճշմարիտ է թէ Պուլկարք կ'ամրացնեն Սլիվնիցայի դաշտն, այնպէս որ Սերպք եթէ յարձակողական պատերազմի մը ձեռնարկեն վերստին, Սոֆիայի ճամբան փակ պիտի տեսնեն իրենց առջեւ, որպէս 1886 ին։

—Վիեննայի լրագիրք խնդութեամբ կ'ողջունեն Աւստրիոյ-Հունգարիոյ, Թուրքիոյ, Սերպիոյ և Պուլկարիոյ պատուիրակներէն բաղկացեալ Երկաթուղեայ Յանձնաժողովոն որոշումներն, որ, ինչպէս ծանոյց հեռագիրն, անցեալ շաբթուն աւարտեց իւր խորհրդակցութիւններ ի Վիեննա, թեթեւցնելով Վիեննայի և Կ· Պոլսոյ միջեւ ապրանաց փոխադրման երկաթուղեայ սակագներն։ Այս սակագնոց ծանրութիւնն արդէք կը լինէր երկաթուղեաց միացումէն ակնկալուած առեւտրական օգուտները լիովին վայելելու։

—Զեռնակորայի Նիքոլա իշխանն հանդերձ ընտանեօք Անթիվարի գնաց, ընդառաջ իւր երկու փեսայից, մեծ դուքս Փեստր Նիքոլայեւիչ և Լէյխթենպերկի դուքսն, որք իրենց կանայց հետ (Նիքոլա իշխանին երկրորդին դստերք Մելիցա և Անաստասիա) Զեռնակորա կուգան յայցելութիւն իրենց ծնողաց։ Մելիցա իշխանուհին մասնաւորապէս սիրելի եղած է Սեւ Լերան ժողովրդեան, յորմէ հետէ Զարին կողմէ իրրեւ օժիտ իրեն տրուած 10,000 օսմ· ոսկիէ աւելի գումար մը իւր հոր յանձնեց՝ Զեռնակորեան Պետութեան զանազան ստիպողական պէտքերուն գործածուելու և մանաւանդ սովեալ ժողովրդեան տառապանքը թեթեւցնելու համար։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Էմին փաշային լիազօր իշխանութիւն տրուեցաւ գերմանական դրօշը անկիրլու ամենուրեք ուր հարկաւոր դատէ։ Պատերազմական նախարարութիւնն ալ քանի մը միլիոն մարքի վարկ մը դրաւ Էմին փաշայի տրամադրութեան ներքեւ։ Վիսման հաղարապետ զինուորական տեսակէտով պիտի հսկէ և նպաստէ Էմին փաշայի արշաւանքին, որ կ'երեւի թէ խաղաղաւէտ չպիտի լինի բոլորովին։ Պերլինի մէջ հանրային կարծիքը, Պիսմարք իշխանին դաղթական երկչոտութենէն դժգոհ, կը համակրի Կայսեր կորովի գործունէութեան յԱֆրիկէ, յորմէ առեւտրական մեծամեծ արդիւնք կ'ակնկալուին։

—Վիսման հաղարապետ, Էմին փաշային յառաջխաղացումը դիւրացնելու համար, ծովեղերաց արաբ ցեղապետներուն հետ հաշտութիւն կը կնքէ և բարեկամական կարգադրութիւններ կ'ընէ։ Գերմանիայէն և Զանզիպարէն շատ մ'ընծայք կը ղրկուին Արաբները սիրաշահելու։

—Պ· Սթէնլի, Էմին փաշայի նոր պաշտօնին վրայ խօսելով, կծու դիտողութիւն չըներ։ Թէեւ Էմին փաշան մե՛ք ազատեցինք, կ'ըսէ, բայց քանի որ Էմին փաշա Գերմանի է, բնական է որ իւր ազգակիցները մեզմէ նախադաս հնամարի, և մեզմէ աւելի անոնց օգտակար լինելու փափաքի։ Ազգասիրութիւն աւելի բարձր զգացում մ'է քան անձնական երախտագիտութիւն։

—Կը հաստատուի թէ Անգլիոյ Վիքթորիա թագուհին այս օրերս պիտի տեսակցի նախ իւր թոռան՝ Վիլհելմ Կայսեր և յետոյ իւր դստեր՝ Ֆրետերիկ Կայսրուհւոյն հետ։

—Գերման տեղակալ Լէհէրոսի պաշտօնը Մանտարայի (Արեւելեան Ափրիկէ) արաբ Էմիրին մնա՝ յաջողութեամբ պսակեցաւ։ Էմիրն ուրիշ ոմի բնիկ տեղացիներու հետ գերմանական դրօշ պարզեց, և Գերմանիոյ թեւարկութիւնն ընդունեց։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Բայց Անգլիացիք ալ պարապ չեն կենար։

Փէքինի անգլիական դեսպանն յաջողեցաւ չինական բազմամարդ նահանգ մը և ուրիշ մեծ նաւահանգիստ մը բանալ Եւրոպացւոց առջեւ, այսինքն՝ ամենէն առաջ Անգլիացւոց առջեւ, քանի որ չինական ցուրտ մէջ ամենէն աւելի անգլիական ջոգենաւք կը բանին և ամենէն աւելի Անգլիացիք գործ կ'ընեն։

Մարտ 31ին անգլ· դեսպանն եւ Փէքինի կառավարութիւնն ստորագրեցին պայմանագիր մը, որով Եանկցէ գետին վերին մասն եւս, Զունկ-Քինկի նահանգին հետ, օտարազգեաց առջեւ կը բացուի· որովհետեւ յայտնի է թէ դաշնագրով որոշեալ հինգ-վեց նաւահանգիստներէ զատ ուրիշ չինական նաւահանգիստք փակ են օտարաց առջեւ։

Մարտ 31ի պայմանագրութեան չընդարձիւ, չինական հարուստ և բազմամարդ նահանգի մը հետ Անգլիացիք առեւտրական ընդարձակ յարաբերութիւններ հաստատելու կարող պիտի լինին, և հետեւապէս անգլ· լրագիրք ուրախութիւն կը յայտնեն բրիտանական դիւանագիտութեան նոր յաջողութեան համար։ Այս պայմանագրութիւն կ'ապացուցանէ նաեւ թէ Զինաստանի Կայսրութեան հետ Անգլիոյ յարաբերութիւնք լաւագոյն վիճակի մէջ են, որ առեւտրական տեսակէտով ո՛չ նուազ կարեւոր իրողութիւն մ'է։

—Պարսկաստանի մէջ եւս, ինչպէս կը յիշուի, Քարուն գետին եւրոպական նաւարկութեան և վաճառականութեան առջեւ բացման արտօնութիւնն ստանալով Շահէն, Անգլիացիք իրենց վաճառականութեան նոր ասպարէզ մը գտան Պարսկաստանի սրտին մէջ իսկ։ Թէհրանէ կը հեռագրուի թէ Շահն Անգլիացւոց տուած է ուրիշ մեծ արտօնութիւն մը, ծխախոտի մենաւաճառն յանձնելով հաղարապետ Կէրալտ Թալպոթի, որ ի դիմաց անգլիացի դրամատերաց բացարձակ իրաւունք պիտի ունենայ գնելու, պատրաստելու և վաճառելու հասարակ ծխախոտ և թէմպէքի պարսկաստանի մէջ։ Անգլիացիք առեւտրական տեսակէտով այս արտօնութեան նոյնչափ մեծ կարեւորութիւն կուտան որչափ թէհրանի մէջ «Պարսկաստանի կայսերական Դրամատան» հաստատման, ի ձեռն անգլ· դրամագլխոց։

ԵԳԻՊՏՈՍ

Տեսլէ Նէ-ղին փարիզեան թղթակիցը չի հաւատար Եգիպտոսի երմռական խորհրդական Պ· Լուսի Փամէրի և արտաքին գործոց խորհրդական Տիգրան փաշայի պաշտօնին յաջողութեան ի Փարիզ· Ցայտնի է թէ այս եգիպտական պաշտօնատարք կ'երթան բանակցիլ ֆրանսական կառավարութեան հետ, Եգիպտոսի առանձնաշնորհեալ պարտուց տոկոսն 100 ին 5 էն 4 ի իջեցնելու համար, որով մեծակակ խնայութիւն մը կ'ընէ եգիպտական գանձն և ֆելլահներու վճարած տուրքը թեթեւցնել հնար կը լինի· Բայց Ֆրանսա այս բանիս կը հակառակի 1885 էն ի վեր, երբ Պ· Ֆրէսինէ յայտարարեց թէ Ֆրանսա Եգիպտոսի մասին Անգլիոյ կողմէ եկող առաջարկի մը հաւանելու համար պէտք է որ նախ Անգլիա իւր գրաւման պայմանաժամն որոշէ։ Որովհետեւ Անգլիա, երկրէն ելնել խոստանալով հանդերձ, որոշ պայմանաժամ մը չի նշանակեր, Ֆրանսա միշտ մերժած է տոկոսաց զեղչման առաջարկն, որչափ եւս օգտակար լինէր եգիպտական գանձուն։ Պ· Ռիպօ իւր նախորդներէն տարբեր պատասխան չպիտի կրնայ տալ։ Ֆրանսայի աւանդական քաղաքականութիւնը սա է թէ օտար Տէրութեան մը, մանաւանդ Անգլիոյ, եգիպտական հողի վրայ զօրք ունենալն անհաշտ է ֆրանսական շահուց և արժանապատուութեան հետ։

ՃԱՓՈՆՑԻՔ

Զգնուական ընտանիքէ երկու երիտասարդ ճափոնցիներ քրիստոնէութիւն ընդունեցին և մկրտեցան Պերլինի մեծ Էյլլստորֆի եկեղեցւոյն մէջ, ամուսնանալ կարենալու համար երկու օրիորդներու հետ որք դայս կրօնափոխութիւն անհրաժեշտ պայման կը նկատէին։ Այս առթիւ երկրորդին ճափոնցիք իրենց անունները փոխեցին։ Մին Պերլինի զինուորական վարժարանը պիտի մտնէ բրուսիական սպայ լինելու նպատակաւ, և միւսը փաստաբան պիտի լինի։ Ճափոնցիք ապաքէն շատ նպաստաւոր տրամադրութիւն կը ցուցնեն Քրիստոնէութեան, որ ճարոնի մէջ մեծ յառաջդիմութիւն կ'ընէ։

ԻՏԱԼԵԱՆ ՄՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆՔ

Սփատա դրամատունն, Հռոմի հնագոյն դրամատանց մին, իւր վճռումները դադրեցուց։ Կը հաւատան թէ իտալեան ուրիշ կարեւոր սեղանաւորական հաստատութիւնք ոմանք ևս սնանկանալու վիճակի մէջ, և արդէն մի քանին վճարմանց յետաձգումի ենթարկած են։

ԿԱՒԿԱՍԻԱ

Անցեալ շաբթուն Ռուսաստանի հրատարակեցաւ, որով Անդրկասպեան երկրին վարչութիւնը կը բաժնուի Կաւկասիոյ վարչութենէն, և բացարձակապէս պատերազմական նախարարին իրաւասութեան ներքեւ կը դրուի։ Ծ'Ասխա-

—)(119)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻՒԼ ՄԱՌԻ
ԿՈՐՈՒՍԵԱԼ ԴՐԱԽՏ

ՄԱԶՆ ՋՈՒՐՈՒՐԴ

ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆ

Երկու երեք օրէ ի վեր Նօէլ պաղ առած ըլլալով, տենդէ բռնուած է ու երիցատունէն դուրս չ'ելլէր։ Պատարագ մատուցած չէ։ Անկողնոյ կը ծառայէ։ Զէ ուզած տոքթոր Ռընօտիէռը կոչել տալ։ Լաւագոյն կը համարի մեռնիլ քան այդ մարդուն ձեռամբ դարմանուիլ։ Քիչ մը քինին օգուտ ըրած է իրեն։ Հինգերորդ օրը տաքի կելլէ։ Տենդը, որ շատ տկար ձգած էր զինքը, կ'արգելու այդ օրն ալ դուրս ելլէլ։ Ուստի խուցին մէջ կը մընայ, թիկնաթոռին վրայ նստած, աղօթագիրքը կարդալով, երաշելով կամ մրաբելով։

Ժէռդռիւտ անոր բոլորտիքը կ'երթեւեկէ։

Ահուդողով խնամած է զնա։ Գիտէ թէ Նօէլ զօրեղ կազմուած մը չ'ունի։ Այս պատճառաւ վերջին օրերը քունը չի տաներ։ Անկողին մտած չէ։ Ուզած է տիւ և գիշեր զուկին սնարին մօտ հսկել։

Անարէ իր գրեթէ ամբողջ օրերը երիցատան մէջ կ'անցուներ։

Որովհետեւ երիտասարդն այլ եւս ժիլէթի խօսքը չէր ըներ, և երկուքն ալ կը զգուշանային Ռընօտիէռին ակնարկութիւն մը ընելէ, երկու եղբարց միջեւ առաջուան մտերմութիւնն հաստատուած էր։

Առաւօտ մը Նօէլ նոր արթնցած էր։ Քիչ մը լաւագոյն վիճակի մէջ կզգար ինքզինքը։ Սրունքներն առջի օրերուն նման տկար չէին։ Պարտէզ ելլաւ շրջելու համար։ Արեգակը կը փայլէր։ Թռչունք կը ճռուողէին։ Մեղուները կը թռչտէին ծաղկանց վրայ, և բիւրաւոր ճճիներ կը բզզային օդին մէջ։ Երէցը գնաց նստիլ ոստախիտ կամարի մը տակ զոր ձեւացուցած էին այծենորեւոյ կներ և այլ բոյսեր որոց մէջէն չէին կրնար թափանցել արեգական ճառագայթները։

Երէցին պարտէզ գտնուած պահուն, ժէռդռիւտ անոր խուցը մտաւ ու անկողինը չտեսաւ։ Այս վերջինը կը գտնուէր անկողնոցի մը մէջ զոր ցերեկը կը գոցէին, ոչ թէ վարագոյրներով, այլ երկու մեծ միջնորմներով որք անկողինը կը ծածկէին, այնպէս որ այդ մասը՝ որ գիշերը ննջարանի կը ծառայէր, ցերեկը աշխատութեան խուց էր։

Նօէլ համեստ ճաշակի տէր էր, ապա թէ ոչ գիւրութիւն ունէր պերճ կեանք մը վարելու Վիլլատոն կոմսին թողած հարըստութեանը շնորհիւ, բայց այդ հարստութեան գործածութիւնը ամբողջովին Անտրէին թողած էր, ինք շատանալով իր եկամուտներէն աղքատաց բաժինը միայն առնլով։

Եւ իրեն շնորհիւ, այլ եւս աղքատ չի կար Սէրտոնի մէջ։

Առաւօտեան ժամ տասնին մօտ, փոդոցին վրայ նայող մութ դուռը զարկին։

Ժէռդռիւտ ձեռքի գործը թողուց ու գնաց դուռը բանալ։

Քահանայն, պարտիզին խորն, աղօթագիրքը կը կարդար ու չէր լսած։

Լա Հէօյն ներս մտաւ։

Վրան գլուխն ազատաս էր ու պատառուն։ երկար ժամանակէ ի վեր, իր ուղեղը տակնուվրայ ընող յիմարական գաղափարներու ազդեցութեան ներքև, գեղկուհին և ո՛չ իսկ իր անձին մաքրութեան հոգ կը տանէր։

Ժէռդռիւտ կը ճանչնար զայն։

Գիտէր թէ Լա Հէօյն կինն էր Միռա-Մօռի որ ձերբակալուած էր ժամանակէ մը ի վեր։

Զաղացպանուհւոյն այս առաւօտեան այցելութիւնը զարմացուց զինքը։

—Ի՞նչ կուզես, խաթուն, հարցուց։

Լա Հէօյն զարհուրած կերպարանքով մը անոր երեսը նայեցաւ, քանի մը անհասկնալի բառեր թոթովեց ու շպատասխանեց։

—Հոգ չէ, մտի՛ր, ըսաւ Ժէռդռիւտ։

Ու հեռաքրքրութեամբ ջաղացպանին երեսը նայեցաւ։

—Եկո՛ւր, ըսաւ։

Խոհանոց տարաւ զայն։

—Գուցէ բանի մը պէտք ունի, կը մտածէր սպասուհին, սակայն խելքը գլուխը կնոջ մը երեւոյթ չունի։

Լա Հէօյն աթոռի մը վրայ ինկաւ։

—Կարծես յոգնութենէն կը մեռնի։ Ի՞նչ կ'ուզես, խաթո՛ւն, ինձի ըսէ· Անութի՞ ես· քիչ մը հաց ու պաղ միս կուզե՞ս, գաւաթ մը գինով։

—Ո՛չ։

—Գուցէ լաւագոյն կը սեպես արգանակ մը· կրակը չվառիր, եթէ կէս ժամ սպասէիր···

—Այդ ալ չեմ ուզեր։

—Բայց եթէ միտքդ չյայտնես, ես ամէն բան չեմ կրնար գուշակել։

Լա Հէօյն ոտքի ելաւ, շարժում մը ըրաւ իրր թէ սպառնացող մէկը վանելու համար, և արագ արագ խօսելով։

—Ո՛չ, ո՛չ, ի զուր տեղը կը յոգնին, գիս չպիտի բռնեն։ Երէկ, անոնցմէ մէկն անկողնոյս տակն էր··· ու մէկն ալ դարանին տակ, ճերմակեղինաց դարանը, գիտես։ Ինձի կ'սպասէին··· բայց ես տեսայ զանոնք ու տուն չմնայ։ Գիտեմ թէ ինձմէ ի՛նչ կ'ուզեն։ Դաղտնիքս կ'ուզեն, բայց բան մը չպիտի իմանան, վասն զի չպիտի խօսիմ։ Եւ եթէ չխօսիմ··· ճշմարտութիւնը չպիտի գիտնան բնաւ։

—Այս կինը խե՛նդ է, ըսաւ ինքնին Ժէռդռիւտ։

—Ինձի նայէ՛, քիչ մը հանդարտէ։ Օգուտ կը տեսնես։ Շատ չանցած կը ճաշես։

Լա Հէօյն լռեց։ Նորէն նստաւ սթոռին վրայ, յանկարծական կերպով, գլուխը կախեց, աչքերը գոցեց ու գրեթէ քնացաւ։

—Ցոգնութենէն կը մեռնի, մրմնջեց Ժէռդռիւտ։

Եւ արդարև, ուրիշ օրերուն նման այդ գիշերն ալ տուն դարձած չէր գեղջկուհին։ բայց փոխանակ գաշտերուն մէջ քնանալու, ինչպէս ըրած էր յառաջագոյն, ամբողջ գիշերը թափառած էր, և վաստակաբեկ՝ առաւօտուն Սէրտոնի շրջակայքը գտած էր ինքզինքը։

Սակայն քանի մը վայրկեան միայն քընացաւ։ Ոտտմամբ արթնցաւ, ոտքի ելաւ, աչքերը չփեց։

Զէր գիտեր թէ ո՛ւր կը գտնուէր։

—Ո՞ւր եմ, ըսաւ, ի՞նչ են ասոնք։

Խոհանոցը կը դիտէր ուր իր գործերով պարապած էր Ժէռդռիւտ, յաջ և յահեակ։ Աղախինը հասկցաւ։

—Երիցատան մէջ կը գտնուիս, պատասխանեց։

—Ո՛հ, այո՛, այո՛, պիտի խոստովանիմ։

—Խոստովանի՞լ կ'ուզես, գալուդ պէս ըսելու էիր։

—Այո՛, կ'ուզեմ։ Աւելի հանդարտ կ'ըլլամ։ Եւ այն ատեն, մէկալները կ'երթան։ Ինձի դէմ բան մը չեն կրնար ընել։

—Որո՞նք, խաթուն, հարցուց քաղցրութեամբ Ժէռդռիւտ։

—Զիս փնտռողները։

—Ինչո՞ւ կը փնտռեն զքեզ։

—Զիս տանջելու համար։

—Ուրեմն թշնամինե՞ր ունիս։

—Շա՛տ։ Բայց երբ պարոն երէցին խոստովանիմ, ալ անոնցմէ վախնալու բան մը չեմ ունեար։

—Թշնամիներդ կը ճանչնա՞ս։

—Անոնց մեծաւորը կը ճանչնամ։

—Անունը՞։

—Մարէսքօ··· Եւ այս ամենն հայր Քուրաժոյի ինն հազար ֆրանքին համար է··· գողցուած ինը հազար ֆրանքին, գիտես անուշս։

—Այո՛, այո՛, գիտեմ, ըսաւ Ժէռդռիւտ որ կը սարսռար։

—Եւ գտնուած թիւերը մեւեռոյնն են։

—Այո՛, մեւեռոյնն են, կ'ըսէր Ժէռդռիւտ զայն գիտնալով։

—Մինթէ յանցանքը մե՞րն է։ Մենք աղքատ, խեղճ անձեր ըլլալուս համար է։ Ա՜հ, եթէ հարուստ եղած ըլլայինք· բայց անգամ մը որ խոստովանիմ, անոնց ամենուն քթին պիտի խնդամ։

Եւ գեղջկուհին ոտքով հարուած տալու ձեւ մը ըրաւ երեւակայական էակներու։

—Այո՛, կըսէր Ժէռդռիւտ, վասն զի եթէ խոստովանիս, թողութիւն կստանաս։

—Ճիշդ ադոր համար է։ Եւ այն ատեն, կը հասկնա՞ս, եթէ պարոն երէցը թողութիւն շնորհէ ինձ, մեղք մը չգործածի պէս պիտի ըլլամ։ Առաջուան բաները կը ջնջուին, ա՛լ գոյութիւն չեն ունենար։ Այն ատեն, կրնամ զիս հսկածներուն վրան խնդալ։ Ա՛լ վախու տեղ մը չեմ ունենար, քանի որ թողութիւն պիտի ստանամ։ Անանկ չէ՞։

(Շարունակելի)

պատ, Պարսկաստանի սահմանաց մօտ, Անդրկասպեան երկրին կառավարութիւնը պիտի ունենայ դիւանագիտական ճիւղ մը որ արտաքին գործոց Նախարարութեան հետ ուղղակի պիտի բանակցի, պարսկական և աֆղանեան սահմանաց վերաբերեալ դէպքերն ուշի ուշով դիտելու— և մանաւանդ պատրաստելու— համար։ Անդրկասպեան երկրին ապագայ կուսակալը, Քամբով թէ Քուրօփաթքին զօրավար, միանգամայն թէ՛ զինուորական, թէ դիւանագէտ և թէ կարող վարչական մարդ մը պիտի լինի։

ՎԻԼՀԵԼՄ ԿԱՅՍԵՐ ՆՈՐ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ

Գերմանիա ապրիլ 6 թուով կը հեռագրուի թէ Վիլհէլմ Կայսր կը փափաքի «Վեհապետաց Աւագաժողով» մը գումարել, յորում առկախ խնդիրք լուծուին վերնան։

Երիտասարդ կայսրն ամենէն առաջ Ռուսիոյ Կայսեր դիմած է՝ անոր հաւանութիւնը խնդրելով։

ՆՈՐ ՈՃԻՐ ՀՈՒԱՑԹՁԱՓԷԼԻ

Ֆրանսական լրագրաց տեղեկութեան նայելով, ի Լոնտոն Հուայթչափէլի թաղին ահագին ոճրագործը Նորէն երեւան ելած է, իւր 10դ կամ 11դ ոճիրն ի գործ դնելով համանման եղանակաւ, ապրիլ 6ին։ «Որովայնահատ ճաքի» զոհն այս անգամ եւս անպատուի կին մ'է, որ իւր անկողնոյն մէջ խողխողուած գտնուեցաւ։ գլուխը մարմնէն բաժնուած, ստամոքսն եւ ստորին անդամք կտրուած հանուած։ Ոստիկանութիւնը ձերբակալեց··· քանի մը Զինուցիներ, որք մտերը կը բնակէին։ Ի պատիւ անգլ. բարուց, Լոնտոնի ոստիկանութիւնը չի կարծեր թէ ոճրագործութեանց այս ահագին և միօրինակ շարքն ի գործ դնող հրէշն Անգլիացի մը լինի։

Ֆրանսական լրագրաց այս լուրը վերապահութեամբ կը հաղորդենք։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Մայր-Դիւանի Ազգային Ժողովոյ

Ս. Զատկի պաշտօնական չնորհաւորութիւնը տեղի պիտի ունենայ Ս. Յարութեան երկրորդ օրն, երկուշաբթի, 2 Ապրիլ, ժամ ճիշդ 7ին, Ազգային Պատրիարքարանի մէջ։

Հեռեւաբար կը փութամք հրաւիրել Ազգային Երեսփոխանութիւնը, Վարչութեան կրօնական և քաղաքական ժողովները, Տեսուչ խորհուրդները, Թաղական խորհուրդներն, Հոգաբարձութիւններն և այլ ազգային պաշտօնական մարմիններն որ բարեհաճին նոյն օրն որոշեալ ժամուն գալ համախմբիլ ի մեծ դահլիճին Պատրիարքարանի և ապա՝ առաջնորդութեամբ Մայր-Դիւանի՝ ներկայանալ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր։

Սոյն կարգադրութիւնն յատկապէս կը յանձնարարուի թէ՛ հանդիսին շուքը պահելու և թէ՛ տարաժամ այցելութեանց առթիւ անպատեհութեանց տեղի չտալու համար։

Մանիսայէն յԱզգ. Պատրիարքարան հասած տեղեկութիւնք կը ծանուցանեն թէ տեղւոյն քահանային դէմ ծագած խնդրոյն պատճառաւ ժողովրդեան երկպառակութիւնը վերջապէս երեւան եկած բլլալով, այս անգամ այն աստիճան սաստկացեր է որ մէկ քանի անձինք վիրաւորած են քահանայն, որ այժմ անկողնոյ կը ծառայէ։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը գրեց Զմիւռնիոյ պատրիարքական փոխանորդին և ազգու հրահանգ տուաւ որպէսզի խնդիրը քննէ և երկպառակութեանց առաջքն առնելու համար պէտք եղածն ի գործ դնէ։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն երէկ Մայր Եկեղեցւոյ մէջ ներկայ գտնուեցաւ միջօրէի ժամերգութեանց և երեկոյին անձամբ կատարեց Ոտնլուայի արարողութիւնը։

Ն. Ամենապատուութիւն գիշերուան ժամերգութեան ներկայ գտնուելով քարոզ խօսեցաւ։

Քաղաքական ժողովը չորեքշաբթի օրը ի նիստ գումարեցաւ ի խորհրդարանի Ղալատիոյ ընդ Նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր և զբաղեցաւ այլ և այլ յարաբերական խնդիրներով։

Նաբոլիի Գ--Ն։--Ն էն Ն--Ն։ լրագիրն հետեւեալը կը գրէ Պ. Ներսէս Շահլամեանցի վրայ։

«Այժմ Նաբոլիի երաժշտասէր հասարակութեան ուշադրութեան առարկայ դարձած է հայ երգիչ մը, որ Ռուսիայէն ասա եկած է իւր ձայնը կատարելագործելու և կ'ուսանի քաջ երաժշտապետ Վան-Վէսդէրհուտի քով։ Վերջերս առիթ ունեցանք լսել հայ երգիչը Սան-Գարլօթատրոնին մէջ, ուր կ'երգէր փորձի համար։ Պ. Շահլամեան հզօր ձայնին ազդեցութեան տակ վստահաբար կը գուշակենք թէ, մեծաւոր ապագայի մը մէջ, եւրոպա արտասովոր ձայն մը պիտի լսէ։ Օրեցի մէջ նորա երգած էր--լ--դ--էն անլուր յեղափոխութիւն պիտի գործէ թատերական շրջանակաց մէջ։»

Զինուորական վարժարանի ցերեկոթիկ հայ ուսանողներէն այս տարի տօքթորութեան վկայագիր ստացած են, փայլուն քննութիւն մ'անցնելով, Նիկողոս Էֆէնտի Պոյաճեան՝ բնիկ Թօսոսթցի և Ստեփան Էֆէնտի Մելքիսէդեկեան՝ Պրուսացի, որք վարժարանին ամենէն յառաջադէմ և աշխատասէր աշակերտներէն եղած են իրենց ուսանողական շրջանին մէջ և որոց պատրաստած Բէնը մեծապէս գնահատուած է դպրոցին բժշկական մարմնոյն կողմէ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Փ-Խ--Ն--Ն--Ն Ազգային Պ--ր--ր--Ն

Բնիկ Երիզացի, հնգետասան ամաք յառաջ ի Սեւբեկիայ փոխադրեալ և ուր ամաք իսկ յառաջ անդր ամուսնացեալ Խազնատարեան Վարդան անուն մի ազգային, յերկու ամաց հետէ անյայտ եղած է։

Նոյնպէս Արաբկիրու Ամարկայ գիւղացի Մինաս Թուրիկեան անուն մի ազգային վերտասան ամաք յառաջ հայրենիքէն ի պանդխտութիւն ելած է և ցայսօր չէ գիտցուած թէ ո՛ւր է։

Ցիշեալներէն առաջինն է 45-50 տարեկան, կարճահասակ, մազերն՝ ալեխառն, նիհարադէմ, սեւայօն, անմօրուս, աչօք ծաւալ, պեխը՝ բարակ, ձայնը՝ մեղմ, բերանոյն առջեւի ատամունքը՝ վտանգեալ և պակաս, և աջ ձեռին մատներէն մին՝ ելնգնատ։

Իսկ վերջինն՝ 32 տարեկան է, ծաւալ աչօք, ընչացքը դեղնագոյն և մարմնով բարձրահասակ։

Կը յանձնարարուի արգոյ Ազգայնոց, որ՝ եթէ երբեք յիշեալ անձանց ո՛ւր, ողջ կամ մեռեալ լինելու մասին որ և է տեղեկութիւնունին, բարեհաճին Պատրիարքարանիս ծանուցանել ի գիտութիւն։

* *

Բնիկ Արաբկիրցի Ղարիպ ճիհանեան անուն ազգային մը՝ երեք ամաք յառաջ հայրենիքէն մեկնելով անյայտ եղած է յօտարութեան։

Ցիշեալն՝ 39-41 տարեկան է, դէմքը՝ թխագոյն, յօնքերն ու ընչացքն՝ սեւ, երկայնահասակ, փոքր ինչ թանձրանձնեայ, և աջ ձեռին միջամատն՝ ծուռ։

Կը յանձնարարուի արգոյ Ազգայնոց, որ՝ եթէ յիշեալին ո՛ւր, ողջ կամ մեռեալ լինելու մասին որ և է տեղեկութիւն ունին, հաւին ծանուցանել Պատրիարքարանս ի գիտութիւն։

28 մարտ 1890

Պատրիարքարան Հայոց

Կ. Պոլիս

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Ցառաջիկայ Ս. Զատկի առթիւ միմեանց այցելութիւններէ զերծ մնալու համար, Ս. Փրկչի Ազգ. Հիւանդանոցի հաստատութեան մէկ մէկ մէնիտ նուիրած են Տեարք՝

43. Գրիգոր	Բէնիրճեան
44. Յակոբ	Զէյէեան
45. Նշան	Պոյաճեան (Ֆ--ր--բ--ն)
46. Եղուպ	Բ. Նշատամեան
47. Սարգիս	Երեցեան
48. Գառնիկ	Աստուածատուր
49. Յակոբ	Ս. Պողոսեան և եղբարք
50. Յովհաննէս	Կիւմչեան
51. Մաքսուտ	Հարէնց
52. Յակոբ	Գազագեան
53. Յարութիւն	Գրնաճեան
54. Նասիպ	Ճէզվէճեան
55. Յարութիւն	Զբրահեան
56. Մ. Սարգիս	Կիւլպէնկեան
57. Մ. Սերոբէ	Բէչէնեան

ՄԵԾ. ՅԱԿՈԲ ԷՖ. Ի ՍԵԼՎԱՃԵԱՆ

Յանկարծական մահուամբ կնքեց իւր մահկանացուն ի խոր և յանմխիթար սուգ համակելով իւր կինը, միակ որդին, Սելվաճեան, Պէնկեան, Գարաեան, Աճեմեան, Կիւմիւչեան, Քօլանճեան, Թանճեան ընտանիքներն և համայն բարեկամքը։

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը տեղի պիտի ունենայ վաղը, շաբաթ, 31 մարտ ժամ ճիշդ 3½ին, ի Ս. Թադեաւոր Եկեղեցւոյ Դատարկիւղի, ուր հանդուցեալին մարմինը փոխադրուած և անտի տեղւոյն գերեզմանատունը պիտի ամփոփուի։

ՄԱՍԻՍ

ԵՐԿՆՇԱՌԱԹԱԹԵՐԹ

Մ--է։ ապրիլ 1 ի թիւը հրապարակ կելլէ վաղն հեռեւեալ բովանդակութեամբ։ ԱՐՓԻԱՐ ԱՐՓԻԱՐԵԱՆ· Ազգային տեսութիւն։ ՀՐԱՆՏ· Ճրագալուցի գիշեր խաղի մը մէջ ԱՐՓԻԱՐ ԱՐՓԻԱՐԵԱՆ· Կովկասեան յիշատակներ։—Պատուհասեալ օճախ։ ԱԼՓԱՍԼԱՆ· Գրչի զրօսանք· Ցանգամոլութիւն։ ՀՐԱԶԴԱՆ· Ապագայ կեանքը։—Քսաներորդ դարու մէջ Ազգային ժողովոյ մէկ նիստը։

Մ--է։ ձեռքէ կը ծախուի 40 փարայի։

Հրատարակուեցաւ Ծ--ղ--ի Մ--ն--ց պատկերազարդ հանդիսի ապրիլ մէկի թիւն, հետեւեալ բովանդակութեամբ։

Տիկներական Ազօթքը—Նման հաստատամ—Դարձն [ուսանաւոր] —Բրիտոս Յարեաւ—Ոսկէք ծաղկունք—Դիտական զբօսանք—Ճամբորդութիւն ի հիւսիսային բեւեռ—Պանկական զուարճալիք—Ճամբորդել փոխանակ ճաշելու—Վէպ արաբական։

մէջ նոր Երգած էր--լ--դ--էն անլուր յեղափոխութիւն պիտի գործէ թատերական շրջանակաց մէջ։»

Զինուորական վարժարանի ցերեկոթիկ հայ ուսանողներէն այս տարի տօքթորութեան վկայագիր ստացած են, փայլուն քննութիւն մ'անցնելով, Նիկողոս էֆէնտի Պոյաճեան՝ բնիկ Թօսոսթցի և Ստեփան էֆէնտի Մելքիսէդեկեան՝ Պրուսացի, որք վարժարանին ամենէն յառաջադէմ և աշխատասէր աշակերտներէն եղած են իրենց ուսանողական շրջանին մէջ և որոց պատրաստած Բէնը մեծապէս գնահատուած է դպրոցին բժշկական մարմնոյն կողմէ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Փ-Խ--Ն--Ն--Ն Ազգային Պ--ր--ր--Ն

Բնիկ Երիզացի, հնգետասան ամաք յառաջ ի Սեւբեկիայ փոխադրեալ և ուր ամաք իսկ յառաջ անդր ամուսնացեալ Խազնատարեան Վարդան անուն մի ազգային, յերկու ամաց հետէ անյայտ եղած է։

Նոյնպէս Արաբկիրու Ամարկայ գիւղացի Մինաս Թուրիկեան անուն մի ազգային վերտասան ամաք յառաջ հայրենիքէն ի պանդխտութիւն ելած է և ցայսօր չէ գիտցուած թէ ո՛ւր է։

Ցիշեալներէն առաջինն է 45-50 տարեկան, կարճահասակ, մազերն՝ ալեխառն, նիհարադէմ, սեւայօն, անմօրուս, աչօք ծաւալ, պեխը՝ բարակ, ձայնը՝ մեղմ, բերանոյն առջեւի ատամունքը՝ վտանգեալ և պակաս, և աջ ձեռին մատներէն մին՝ ելնգնատ։

Իսկ վերջինն՝ 32 տարեկան է, ծաւալ աչօք, ընչացքը դեղնագոյն և մարմնով բարձրահասակ։

Կը յանձնարարուի արգոյ Ազգայնոց, որ՝ եթէ երբեք յիշեալ անձանց ո՛ւր, ողջ կամ մեռեալ լինելու մասին որ և է տեղեկութիւն ունին, բարեհաճին Պատրիարքարանիս ծանուցանել ի գիտութիւն։

* *

Բնիկ Արաբկիրցի Ղարիպ ճիհանեան անուն ազգային մը՝ երեք ամաք յառաջ հայրենիքէն մեկնելով անյայտ եղած է յօտարութեան։

Ցիշեալն՝ 39-41 տարեկան է, դէմքը՝ թխագոյն, յօնքերն ու ընչացքն՝ սեւ, երկայնահասակ, փոքր ինչ թանձրանձնեայ, և աջ ձեռին միջամատն՝ ծուռ։

Կը յանձնարարուի արգոյ Ազգայնոց, որ՝ եթէ յիշեալին ո՛ւր, ողջ կամ մեռեալ լինելու մասին որ և է տեղեկութիւն ունին, հաւին ծանուցանել Պատրիարքարանս ի գիտութիւն։

28 մարտ 1890

Պատրիարքարան Հայոց

Կ. Պոլիս

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Ցառաջիկայ Ս. Զատկի առթիւ միմեանց այցելութիւններէ զերծ մնալու համար, Ս. Փրկչի Ազգ. Հիւանդանոցի հաստատութեան մէկ մէկ մէնիտ նուիրած են Տեարք՝

43. Գրիգոր	Բէնիրճեան
44. Յակոբ	Զէյէեան
45. Նշան	Պոյաճեան (Ֆ--ր--բ--ն)
46. Եղուպ	Բ. Նշատամեան
47. Սարգիս	Երեցեան
48. Գառնիկ	Աստուածատուր
49. Յակոբ	Ս. Պողոսեան և եղբարք
50. Յովհաննէս	Կիւմչեան
51. Մաքսուտ	Հարէնց
52. Յակոբ	Գազագեան
53. Յարութիւն	Գրնաճեան
54. Նասիպ	Ճէզվէճեան
55. Յարութիւն	Զբրահեան
56. Մ. Սարգիս	Կիւլպէնկեան
57. Մ. Սերոբէ	Բէչէնեան

ՄԵԾ. ՅԱԿՈԲ ԷՖ. Ի ՍԵԼՎԱՃԵԱՆ

Յանկարծական մահուամբ կնքեց իւր մահկանացուն ի խոր և յանմխիթար սուգ համակելով իւր կինը, միակ որդին, Սելվաճեան, Պէնկեան, Գարաեան, Աճեմեան, Կիւմիւչեան, Քօլանճեան, Թանճեան ընտանիքներն և համայն բարեկամքը։

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը տեղի պիտի ունենայ վաղը, շաբաթ, 31 մարտ ժամ ճիշդ 3½ին, ի Ս. Թադեաւոր Եկեղեցւոյ Դատարկիւղի, ուր հանդուցեալին մարմինը փոխադրուած և անտի տեղւոյն գերեզմանատունը պիտի ամփոփուի։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՍՏԻՃԱՆՆԵՐ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՆԱՆՆԵՐ

Սանիէ Միւիէմայիզի աստիճան տրուեցաւ վերաքննիչ ատենի ընդհանուր դատախազի օգնական Իսմայիլ Հագգը պէյի, Կրթական Նախարարութեան դիւանապետ Ալի Ղալիպ պէյի, հայուակալութեան դիւանի տընօրէն Շիւքրի պէյի և բարձրագոյն վարժարանաց վարչութեան առաջին քարտուղար Ռիֆաթ պէյի։

Սանիէյի երկրորդ աստիճան՝ Սուլթանիէ վարժարանին թղթակցութեանց առաջին քարտուղար Նաֆի պէյի։

Սալիսէի աստիճան՝ Սերասքիոյ նահանգին թղթակցութեանց դիւանին դեր-տնօրէն Ալի Ռէշի էֆէնտի։

Առաջին կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Ռումանիոյ նախարարապետ և ներքին գործոց նախարար Պ. Ժորժ Մանոի, արտաքին գործոց Նախարար Պ. Ալէքսանտր Լահովարիի և դատական, կրօնական ու կրթական գործոց Նախարար Պ. Թէոտոր Ռոզէթթիի։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ դատական նախարարութեան խորհրդական Պ. Քոսթէսքոյի, մաքսային տնօրէն Պ. Օլանէսքոյի, արտաքին գործոց նախարարութեան հիւպատոսական ճիւղին տնօրէն Պ. Բարինիուի, երեսփոխանական ժողովոյ անդամ Պ. Էմմանուէլ Լահովարիի և մայրաքաղաքիս ռումանական դեսպանատան առաջին թարգման Պ. Ալֆոնս Լահայի։

Երրորդ կարգի Օսմանիէ՝ կրօնական ու կրթական գործոց նախարարութեան խորհրդական Պ. Միհալէսքօի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ արտաքին գործոց նախարարութեան պատուանշանաց դիւանին տնօրէն Պ. Նիքոլա Զօթէսքօի և դատական նախարարութեան պաշտօնեաներէն Պ. Ժագ Միհիիլիէօի։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ օսմանեան հեծելազօրաց Դ. զօրաբաժնին ԺԱ. կիսաբաժնին հրամանատար Բահմի փաշայի։

Զորրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Յունաստանի թղթանօթաձիգ զօրաց հարիւրապետ Պ. Եէնիչէհրիի։

Զորրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Յունաստանի ամրաշէն զօրաց սպայակոյտի տեղակալ Պ. Քոնտոսեանի։

ՕՏԱՐ ՊԱՏՈՒԱՆՆԱՆԵՐ

Իտալական կառավարութիւնը Սէն Մ--ր--ա Լ--ր--ր պատուանշանի առաջին աստիճանը նուիրած է Մեծ-Եպարքոս Բարձր. Բեռամիլ փաշայի։

Իտալական դեսպան Պառոն Պլան Բ. Դուռն երթալով, անձամբ յանձնած է այդ պատուանշանը Ն. Բարձրութեան։

Իտալական կառավարութիւնը նոյն պատուանշանի սպայութեան աստիճանը նուիրած է Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին մէջթիւզպի Մէհմէտ Ալի պէյի և արտաքին թղթակցութեանց քարտուղար նաում էֆէնտիի։

Նոյնպէս Իտալիոյ թագաւորական պատուանշանի սպայութեան աստիճանը՝ Բ. Դրանիրաւագէտ խորհրդական Նորատունկեան Վսեմ. Գաբրիէլ էֆէնտիի։

ԻՏԱԼԻՈՅ ԴԱՀԱԺԱՌԱՆԴ

Վեհ. Սուլթանն՝ Իտալիոյ դահաժառանգ իշխանին նուիրած է ծխախոտի ականակուռ տուփ մը, որուն վրայ քանդակուած է կայս. Թուղրան, թանկագին գոհարներ, մետաքսեայ կերպասներ, ճոխ ալպոմ մը և այլ արեւելեան արժէքաւոր նիւթեր, զորս սենեկապետ Էմին պէյ յանձնած է Ն. Բարձրութեան։

Վեհ. Սուլթանը նոյնպէս իշխանին հետեւորդ Մորէրա զօրավարին նուիրած է ոսկի ծխափող մը, որուն վրայ քանդակուած է կայս. Թուղրան, ինչպէս նաև այլ և այլ նուէրներ իշխանին միւս հետեւորդաց։

* *

Ս--լ--Ն--է չոգենաւն, յորում կը գտնուի Վիքթոռ Էմմանուէլ իշխանը, Սեւ ծովու նեղուցէն անցած պահուն, ամրոցներու զինուորք բարեւի կեցեր և Ն. Բարձրութիւնը չոգենաւուն կամուրջին վրայ ելնելով, գոհունակութիւն յայտներ է այդ պատիւներու համար։ Իտալական դեսպանատան պահակ չոգենաւն, որ Ս--լ--Ն--է--ին կը հետեւէր, մինչեւ Թարապիա երթալով վերադարձած է։ Իսկ միւս չոգենաւերն մինչեւ Սեւ ծովու նեղուցը գնացեր և անտի վերադարձեր են։

* *

Կիրակի գիշեր կայս. պալատն մէջ ի պատիւ Վիքթոր Էմմանուէլ իշխանին տուած հացկերոյթէն յետոյ, իտալական դեսպան Պառոն Պլան խնդրեց Վեհ. Սուլթանէն որ հաճի նեղուցն շնորհել վաթսունամեայ իտալացւոյ մը որ օրինաւոր անձնապաշտպանութեան պարագայի մը մէջ մարդասպանութիւն գործած բլլալով դատապարտուած էր։ Վեհ. Սուլթանն այս մասին տրուած բացատրութիւնները լսելէ յետոյ, հաճեցաւ ներում շնորհել բանտարկելոյն։ Իտալիոյ դահաժառանգ իշխանն որ ներկայ էր, շնորհակալութիւն յայտնեց առ Վեհ. Սուլթանն՝ Իւր շնորհած այս ներման համար։

ՀԻՆԱԶԻ ՆՈՐ ԿՈՒՍԱԿԱԼԸ

Հինազի նոր կուսակալ Հագգը փաշա երէկ կայս. պալատ գնաց իւր հրաժեշտի ողջոյնը մատուցանելու համար։ Հագգը փաշա Վեհ. Սուլթանին հանդիսաւորապէս ներկայանալու պատիւն ունեցաւ և իւր պաշտօնին վերաբերեալ ինչ ինչ հրամաններ ստանալով, արժանացաւ Ն. Վեհափառութեան մեծարանաց։

Հագգը փաշա երէկ իւր պաշտօնատեղին՝ ճիտտէ՝ ուղեւորեցաւ Մախսուսէի Բոր-ղոգենաւով, յորում կը գտնուէին նաև ճիտտէի կուսակալութեան տեղակալ Խուրշիտ փաշա, Մէքքէի կրօնական վայրերու տնօրէն Շէֆիք պէյ և նահանգին մէթթուսպճի Հագգը էֆէնտի։

ՍԱՊԻԹ ՓԱՇԱ

Գերմանական կառավարութիւնն, ըստ առաջարկութեան գործարանապետ Պ. Քրուբի, արտօնած է որ օսմանեան կառավարութեան կողմէ ներկայացուցիչ մը գտնուի ի Գերմանիա տեղի ունենալիք անծուխ վառօդին ու անոր յատուկ նորահնար հրազէնաց փորձերուն։

Կայս. կառավարութիւնը ներկայացուցչի այս պաշտօնը յանձնած է թնդանօթարանի ժողովոյն անդամներէն Ֆէրիդ Սապիթ փաշայի, որ մէկ քանի օրէն պիտի մեկնի մայրաքաղաքէս։

ԱՑՏԸՆԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՐ

Կայս. հրամանաւ յատուկ յանձնաժողով մը Զմիւռնիա պիտի ղրկուի Դասապետ մինչեւ Աքֆիսար ի նորոյ շինուած երկաթուղւոյ գծին յանձնման համար։ Այս յանձնաժողովոյ նախագահ կարգուած է Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութեան երկաթուղեաց տնօրէն Խայրի պէյ։

ԲԱՆՏԵՐՈՒ ՀԱՄԱՁԺՈՂՈՎ

Ըստ տեղեկութեանց Զ--հ--ի, բանտերու բարենորոգման համար ի մնոյ Բեգրսպուրկի մէջ գումարելի խաւն համաժողովին համար օսմանեան պատուիրակ կարգուած է Ճէլալ պէյ, տնօրէն պատժական գործոց Դատական Նախարարութեան։

ՄԻԼԻՈՆԻ ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ

ՖԷՆԵՐԻ ՄԱՑՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅՆ ՄԷՋ

Երկուշաբթի օրը Ֆէնէրի Մայր եկեղեցւոյն մէջ սկսաւ Ս. Միւռոնի օծման արարողութիւնն որ վերջին անգամ կատարուած էր 1879 ին, Յովակիմ Դ. Պատրիարքի օրով։ Ս. Միւռոնը պատրաստուեցաւ պղնձէ վեց մեծ կաթսայներու մէջ որք տաճարին մէջտեղը դրուած էին։ Ամեն. Տ. Դիոնէսիոս Պատրիարքն հանդիսաւոր պատարագ մատոյց, շրջապատեալ Սինայի անդամներէն։ Եկեղեցին լցուած էր խուռն բազմութեամբ, յորս կը նըշմարուէին հելլենական դեսպանն ու դեսպանատան եւ հիւպատոսարանի պաշտօնեայք։ Յաւարտ Պատարագին, Պատրիարքն օրհնեց Ս. Միւռոնն որ տաներկու անօթներու մէջ դրուած էր։ Ապա, Պատրիարքն ու բոլոր եպիսկոպոսունք ծնրադիր աղօթեցին եւ արարողութիւնն աւարտեցաւ։ Յետոյ, Ս. Միւռոնը պարունակող անօթներն հանդիսական թափորով հանուելով, իրենց յատկացեալ տեղը փոխադրուեցան։ Այս արարողութիւն վերջացաւ երէկ։ Այդ միւռոնը պիտի ղրկուի նաև Ռուսիոյ եւ Ռումանիոյ բոլոր Օրթոտոքս եկեղեցիներուն։

ՄԱՑՐԱՔԱՂԱՔԻՍ ՄՈՒՐԱՑԻՆՆԵՐԸ

Վեհ. Սուլթանն հրամայած է որ փողոցներու մէջ մուրացող անոք տըղաքներն ու երկու սեռէ կոյր ու խեղանդամ անձինք մուրացկանութեան ճիրաններէն ազատուին և ասոնցմէ ֆիզիքապէս անկարողներն ինչպէս նաեւ տղաքներն անկէլանոցի մը մէջ պատսպարուին, և ապրուստի միջոց մը ապահովուի անոնց համար, որք աշխատելու կարողութիւն ունին։ Ն. Վեհափառութիւն միանգամայն հրամայած է որ Պետական Խորհուրդն օրինաց ծրագիր մը պատրաստէ այդ անկէլանոցի շինութեան, հարկ եղած ծախսուց հայթայթման և այլ մանրամասնութեանց վրայ։ Նախարարաց Խորհուրդը, նկատողութեան առնելով Պետական Խորհրդոյ կողմէ այդ առթիւ պատրաստուած ծրագիրը մը, որոշած է որ այս վերջինը փութով օրինագիր մը պատրաստէ և ղրկէ։ Նոյնպէս որոշած է որ Քաղաքապետութիւնն ու Ոստիկանութեան Նախարարութիւնը միմեանց հետ բանակցելով, մանրամասնօրէն տեղեկագրեն թէ մայրաքաղաքիս շրջակայից մէջ որչափ մուրացիկներ կան, ասոնցմէ ո՞րչափը տեղացի ու ո՞րչափը դաւառացի են եւ ո՞րչափը անոք, խեղանդամ ու կոյր են և այլն։

Նախարարաց Խորհուրդն որոշած է նաեւ գրել ի դաւառս արգիլել մայրաքաղաքս գալ ուզող մուրացիկներն, անոնցմէ խեղանդամներու, անկարողներու ու անոք տղաքներու ապրուստն ապահովել տեղական թաղապետութեանց ծախիւք և բարեսէր անձանց նուէրներով։ Իսկ անոնք, որք աշխատելու կարող են, գործածել ճամբաներու շինութեանց և այլ գործերու մէջ։ Նախարարաց Խորհուրդն որոշած է միանգամայն որ Ոստիկանութեան Նախարարութիւնը հետզհետէ իրենց հայրենիքները ղրկէ մայրաքաղաքս գտնուող դաւառացի մուրացիկները։

ԺԱՌԱՆԴԱԿԱՆ ԴՈՒՏ ՄԸ

Վերջին ժամանակներս Ռուսիոյ մէջ Հաճիքօնոթա անուն օսմ. հպատակ իսլամ մը կը մեռնէր մէկ միլիոն ռուբլի մեռ հարստութիւն մը թողլով, որ Դրիւգոյի Պանքան ի պահ դրուեցաւ։ Մեռեալին միակ ժառանգորդն էր իւր եղբօրորդին որ ռուս հպատակ է։ Մեռնողն օսմ. հպատակ բլլալով, այս ժառանգական խնդիր պիտի քննուէր Շերիի դատարանին առջեւ։ Արդ, յայտնի օրէնքն իրաւունք չիտար օտարաց՝ օսմ. հպատակի մը ժառանգութեան տիրանալու։ Գործն յանձնուեցաւ Մոսկուայի փաստաբաններէն Պ. Լէվէնսոնի որ ժառանգորդին կողմէ լիազօր իշխանութեամբ կ. Պոլիս եկաւ։ Պ. Լէվէնսոն Շերիի դատարանին առջեւ փաստաբանեց սա կէտը թէ՝ օտար ժառանգորդներ ունեցող օսմ. հպատակաց ժառանգութեան վերաբերեալ Շերիի յօդուածներուն մինչեւ ցարդ տրուած մեկնութիւնը չի համապատասխաններ օրէնսդրին ոգւոյն։ Պ. Լէվէնսոն բացատրեց թէ «օտարական» ըսելով, օրէնքը նշանակել կ'ուզէր «թիւնամի», թէ Ռուսիա այսօր բարեկամական յարաբերութեան մէջ ըլլալով օսմ. կայսրութեան հետ, ռուս հպատակ մը չէր կրնար օտարական նկատուիլ, կամ ըստ Պ. Լէվէնսոնի մեկնութեան՝ «թիւնամի»։ Ռուս փաստաբանը մեծ ճարտարութեամբ եւ հմտութեամբ պարզեց օրինական այս մեկնութիւնը։

Շերիի դատարանը խնդիրը նախապարաց խորհուրդին յղեց, որ քննելով գայն, կատարելագոյն համամիտ գըտնուեցաւ Պ. Լէվէնսոն կարծեաց եւ իրաւունք տուաւ անոր։

Նախարարաց խորհրդոյ սոյն որոշումը մեծ կարեւորութիւն ունի, ըստ որում օսմանեան դատարարութեան ամենափափուկ մէկ կէտին կը վերաբերի։ (Լ. Հերալտ)

ՍԱՔՍՈՆԻՈՅ ԴՈՒՔՍԸ

Սաքսոնիոյ դահաժառանգ Մայնինկէն իշխանը՝ որ «Պարոն տը Բաւվէնլէէ» ծածկանուամբ ուղեւորութիւն մը կատարած էր ի Սուրիա և Երուսաղէմ, այսօր աւտրիական Հէլլենչդենաւով Պիրէոնէն մայրաքաղաքս հասաւ։

ՄՈՒՏՃՆԻՈՅ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

Պ. Նակէլմաքէր այսօր կը մեկնի մայրաքաղաքէս Եւրոպա դառնալու համար, իր կողմէ Պ. Դուքասը ներկայացուցիչ թողլով Հանրօգուտ շինութեան Նախարարութեան հետ ըսկըսուած բանակցութիւնները շարունակելու համար, ի մասին Մուտանիա-Պրուսա-Բէօթահիոյ երկաթուղւոյ մենաշնորհին։ Կըսուի թէ Պ. Նակէլմաքէր առաջարկած է կայս. կառավարութեան՝ 50,000 ոսկւոյ փոխատուութիւն մը ընել Մալիէին, 100ին 6 առկոսով։

ՇՈՒԵՅՆԱՒԱՅՑԻՆ «ԱՏՐԻԱ» ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Պուտապէշդի Ս. և Վ. Հօֆման անուն փոխադրութեանց ընկերութիւնը (ընդհանուի գործակալ Ատրիա անուն շոգենաւային ընկերութեան և հունգարական երկաթուղեաց) որք մասնաճիւղեր ունին ի Բարիզ, Վիէննա, Դրիէզդ, Ֆիումէ, Պէլկրատ եւ Սոֆիա, մայրաքաղաքիս մէջ ալ մասնաճիւղ մը հաստատած է ընդ տնօրէնութեամբ Պ. Լօժէն Բաբաբօրի, որ հետեւաբար իր հրաժարականը տուած է Հունգարիոյ պետական երկաթուղեաց ներկայացուցչի պաշտօնէն։

Տատեան Վահրամ պէյ ընտանեօք երէկ գիշեր Եւրոպա ուղեւորեցաւ արեւելեան ճեպընթաց կառախումբով։

—Աւստրիական ընդհ. հիւպատոս Պ. տը Ֆիսսայի արձակուրդով Բէյրութ ուղեւորեցաւ։

—Ապրիլ ամսոյ վերջը, եւրոպական երկաթուղեաց գանազան ընկերութեանց ներկայացուցիչք համաժողով մը պիտի գումարեն ի կ. Պոլիս։

—Հալէպէն կը գրեն թէ տեղական իշխանութիւնք յաջողեր են ձերբակալել այն շարագործներն որք փորձած էին Ռուսիոյ հիւպատոսին կնոջ վրայ յարձակիլ։

—Հեռագրական և թղթատարական վարչութիւնը կը ծանուցանէ թէ Պաշգալէ (Վան) և Ճուլամերկի միջեւ, որ 90 քիլոմեթրի չափ հեռաւորութիւն մ'ունի, թղթատարական շարաթական երթեւեկութիւն մը հաստատուած է, որ պիտի ընդունի նամակ, աւանդ, նմոյշ և այլն։

—Աքեսի մէջ երկու թուրք վարժարանք բացուած են մին տղայոց և միւսն աղջկանց համար։ Այս վարժարանաց ծախքն եւս ապահովուած է տեղւոյն ժողովրդեան կողմէ կատարուած հանգանակութեամբ մը։

—Պէպէքի նաւամատոյցին մօտ գըտնուած քարափը պիտի նորոգուի և առ այս 16,000 ղրուշ ծախք հաշուուած է։ Կայս. Իրատէ մը արտօնած է կատարել այդ նորոգութիւնը։

—Թօմպալա կոչուած բաղդի խաղն, ուսկից ամեն գիշեր կը վնասուէին մինչև դասակարգի պատկանող այնքա՛ն անձինք, եպարքոսական հրամանաւ բոլորովին արգիլուեցաւ։

—Ոստիկանութիւնն երէկ հեռաւոր վայրեր աքսորեց տասն եւ մէկ վաղեմի չարագործներ։

—Զորեքշաբթի օր ի Գուզկունճուք տան մը պարտի

բեց Վճռաբեկ Ատենին նոր անդամներն։ Այս ատեան այժմ բաղկացեալէ վեց արմատականէ, չորս ազատականէ և չորս յառաջդիմականէ։

Նիս Եորք, 8 ապրիլ

Քանասս Նահանգին էնկերթն քաղաքին մէջ ժողովուրդը կին մ'ընտրեց քաղաքապետ, և քաղաքային խորհրդոյ անդամակցութեան, դատական իշխանութեան և ոստիկանական տեսչութեան համար ալ մի քանի կիներ ընտրեցան։

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

Մարսիլիա, 10 ապրիլ

Ապրիլ 8էն ի վեր, ահռելի մրրիկ մը կը գոռայ Մարսիլիոյ կողմերը։ Նաւահանգստին ո՛չ մէկ նաւ կրցաւ դուրս ելնել։ Վալէթ թատրոնին երդիքը խորտակեցաւ։ Մարդու վնաս չեղաւ։ Ի Թուլոն, առողջապահական ցուցահանդիսին երդիքն ևս փչաւ մրրկին սաստկութենէն։

Պելկրատ, 10 ապրիլ

Վիեննայի կառավարութիւնն յիշեցուց սերպ կառավարութեան թէ Աւստրիոյ և Սերպիոյ առեւտրական դաշնագրոյն համեմատ սերպական ապրանաց Աւստրիոյ մէջ վայելած գիւրութիւններն Սերպիայէն եկող ռումանական ապրանքներն ևս չենկրնար վայելել։

Սերպ կառավարութիւնը բացատրութիւններ տուաւ, զորս Վիեննայի կառավարութիւնը քննելու վրայ է։

Փարիզ, 10 ապրիլ

Անուղղակի տրոց և մենավաճառաց մարտ ամսոյ հասոյթը 220 հազար ֆր. պակաս են եղեմտացոյցի մէջ նախատեսեալ գումարէն, բայց 1889 մարտ ամսոյ հասոյթէն շատ աւելի են։

Լոնտոն, 10 ապրիլ

Անգլիոյ Պանքան $4\frac{1}{2}$ էն $3\frac{1}{2}\%$ ի իջեցուց իր տոկոսի սակագինը։

Պերլին, 10 ապրիլ

Լսին փաշայի մանախու

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

1

ՆՈՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԷՐԻՔԷՆԹԱՅԻ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 6,515,542
ՀԱՍՈՅԹ 1888 ՏԱՐԻՈՅ 2,085,347

ՆՈՐԹՀԸՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,581,000
ՀԱՍՈՅԹ 1888 ՏԱՐԻՈՅ 967,900

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար կիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուժած ժամանին 17,000,000 *Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։*

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 102,345

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գոմիսիոն խանի անկիւնն երկաթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ **ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ** *Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց*

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԲԷՐԻ

Ցէս վէ պէզ ֆապրիգալարընտա խսթիմալտէն սագիթ բէօհնէ պագբրլար իլէ թիմուրլարրն ֆիրուլմէթ օլունաճաղը էվվելճէ իշար օլունմուշ իսի. էտէվմէթը մէգբիւբէտէն պագբրլարրն պէհէր քիլօսը պէշ պուլուդ վէ թիմուրլարրն պէհէր քիլօսը օն իրի փարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ մարտրն 29ինճը կիւնիւ թէքրար միւզայէտէլերի իճրա օլունուպ գարարը գաթիլերի իճրա օլունաճաղընտան իշթիրասընա վէ 31ինճի կիւնիւ եիւզտէ պէշ գանինա թալիպ օլանլարրն մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

27 մարթ 1890 — 364
Նօ. 33 — 2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԲԷՐԻ

Նիզամիյէ էլպիսէ անպարը իչուն մանուլէն միւպայասը լայըմ կէլէն պէշ եիւզտէն սէքիզ եիւզ թագրմա գառար զապրթանա մախսուս չէքբ բէնկ քէթէն պէգինտէն չաքէթ փանթալօնտան իպարէթ էլպիսէնին պէհէր թագրմը սէքսէն ալթը վէ քէգալիք մէգբիւբ քէթէն պէգինտէն օն պէշտէն երիմի պինէ գառար նէֆէրաթ էլպիսէսինին պէհէր թագրմը ալթմշ սօգուզ զուրուշա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ մարտը օթուզպիրինճի կիւնի գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն իթմասընա թալիպ օլանլարրն մագամը սէրասքէրի լէվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

27 նիսան 1890 — 364
Նօ. 33 — 2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԲԷՐԻ

Ցէօրտիւնճի օրտու իչուն թարբութտա թէսլիմ օլունմագ իւզրէ ալընաճաղ մարիսկիլ տէօրթ պին ատէտ ֆէսին պէհէր ատէտի օն զուրուշ օն փարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ թէնգիլի իլէ իթմայա թալիպ օլանլարրն իշպու թարիխտէն իթիպարէն նիհայէթ պիր հաֆթա խիթմընա գառար մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

26 մարտ 1890 — 391
Նօ. 30 — 3—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԲԷՐԻ

Քիրլու գբրգբմ էտիրնէ վէ Սէլանիկ հավալիսինին գբվբրճբդ եափազընը իբի եիւզ եէթմիշ պիր պին իբի եիւզ քիլօ, պէհէրի ալթը զուրուշ եիրմի պէշ փարա.

Քիրլու գբրգբմ էսկիչէհիր վէ Հավալիսինին գբվբրճբդ եափազընը իբի եիւզ եէթմիշ պիր պին քիլօ, պէհէրի ալթը զուրուշ օն պէշ փարա.

Ցէս վէ Իզմիր ֆապրիգալի հիմայունլէրինէ նբսբգի նբսբգա ալընաճագ պալատէ մուրագամ իբի գալէմ եափազը սիմ մէճիա օն տօգուզտան ֆիյաթը մուրագամսը իլէ թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ մարտրն եկրմի սէքիզինճի չարշէնպէհ կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասալէրի իճրա օլունարագ մէգբիւբ կիւնտէ գարարը գաթիլերի վիրիլէճէկինտէն իթմասընա վէ եիրմի տօգուզընճը վէնչէնպէհ կիւնի եիւզտէ պէշ թէնգիլինէ թալիպ օլանլարրն նիհայէթ սաաթ տօգուզա գատար մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

26 մարտ 1890 — 392
Նօ. 31 — 3—3

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

ԱՆԱՄՆԱԲՈՑԾՆԵՐՈՒ ԵՒ ԵՐԿԱԳՈՐԾԱՑ

ՊՈԿՏԱՆՕՖԻ ԾԻԱԼՈՏԻ ՀԻԹ
ԳՈՐԾԱՐԱՆ Ի ՄՈՍԿՈՒԱ

Նոր գարման ընդդէմ արջառի՝ ինչպէս ձիու, եղջերաւոր անասնոց, ոչխարներու, չուներու մակաբոյծ ճըճիներու։

ԻԹԷ ՆԱԽԱԶԳՈՒՇՈՒԹԻՒՆ. 200 էն 300 մաս ջրի խառնելէք և դուրսէն լուացէք։

ԻԹԷ ԴԱՐՄԱՆ. 12 էն 150 մաս ջրի խառնելէք։ Այս չափով կ'ապանին ճճիներն և կ'ապիսնէ ատնանոց վերքերը. Նոյնպէս կ'անհետանին շուներուն յատուկ հոտն և թաչնոց փետուրներուն անկումը կ'արգիլէ։ Ոչխարներուն համար կէս քիլօ հիթ 50 լիտր ջուրի մէջ։

ԻԹԷ ԱԶԴ. Իբր ազդ կը գործածուի տուն կերուն և պարտատ ծառերուն, կ'ոչնչացնէ ոջիլներն և թրթուրներն, և հետեւաբար կը դիւրացնէ տունկին աճումը։ Որթատունկերը 60 էն 80 մաս ջրի մէջ լուծուած ՊՈԿՏԱՆՕՖԻ ԾԻԱԼՈՏԻ ՀԻԹՈՎ, զերծ կը մնան ամէն տեսակ հիւանդութենէ և մինչեւ իսկ ՖԻԼՈՔՍԻՐԱՅԷ։

Պոկտանոֆի հիւթը 1/4, 1/2 և 1 քիլոնոց տուփերով կը ծախուի ի Ղալաթիա, Խուրշուն խան, թիւ 18. 411

ՇՆԱՋԱՐԳԵԼ ՍԻՐՏ ԲՈՆՈՒԻԼ ՈՒՂԵՂԻ ՀԱԲՈՒԹԻՒ

Նոյն հետայն կը հանդարտին, կը բժշկուին ԼԸՎԱՍԷՕՐԻ ԹՈՂՈՎԱԿԱՆԵՐՈՎ. Լբվասէօրի անունը պահանջել տուփին վրայ (3 ֆրանք)։ Եղբարտատեղի Դեղ. ՌՈՊԻՔԷ, 25, Մոնմ փողոց, Բարիզ։ Ի Կ. Պոլիս Ֆէռանզալ եղբարք, Բրիտանական դեղարան։

NEVRALGIES ՋՂԱՑԱԼ ԱՆԿԱՐԳ, ՍԱՍՄՈՒԹԻՒՆ ԹԻԹԷՒ, և ջղային բոլոր հիւանդութիւնք կը բուժին ՏՈՔԹՈ ՔՐՈՆԻԼԻՆ ԱՆԳԻՆԷՎԱԼԳԻՔԻ դեղահատներով։ Տուփը 3 ֆր. — Պահանջել Գործարանատէրէն Միւռեթան դրօշմը, Եղբարտատեղի՝ Դեղ. ՌՈՊԻՔԷ, 23, Մոնմ փողոց, Բարիզ։ Ի Կ. Պոլիս Ֆէկիրի և ընկ., դեղավաճառք, և ամէն լաւ դեղարաններ. 90

PAPIER WLINSI

ՎԼԻՆՍԻ թուղթին ահագին յաջողութեան պատճառն այն է թէ մարմնոյն բորբոքումները դուրս քաշելու յատկութիւնն ունի։ Առաջնակարգ բժիշկներ կը յանձնարարեն դայն ընդդէմ կուրծքի տկարութեանց։ Հարբուխ, Պրոնշիդ, Կոկորդի ցաւ, Ցօդացաւ։ Իւր գործածութիւն շատ պարզ և դիւրին է։ Կը բաւէ միայն անգամ մը մարմնոյն վրայ դնել։

J. Wislin & C°. 31, Rue de Seine Paris

Կը գտնուի ամէն դեղատանց մէջ։ Պահանջել ՎԼԻՆՍԻ անունը։

Օ ԲՐՕԿՐԷ

ԱՌԱՋԻՆ Գ. ԲՕՅԱՔՃԸ դրանց, պատուհաններու փեղկերու, կաղնի բ--ե տախտակամածներու, բ--ե--ղներու եւ այլ ատաղձագործական շինուածոց

ԳՈՐԾԱՐԱՆԱՏԷՐ

ՌՈՒԲԷՆ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

ՊԷՇԻԿԹԱՇ, ԱԶԻԶԻՅԷ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 21, 22, 23

Այս գործարանի մէջ կը պատրաստուին կակուղ ու կարծր շոր փայտերէ ամէն տեսակ շինութիւնք թէ՛ փոքր և թէ մեծ քանակութեամբ։ Նոյնպէս զարանոցներու, հիւանդանոցներու, վարժարանաց և խանութներու ներքին ու արտաքին ատաղձայ ամէն տեսակ զարդարանքներն, ինչպէս նաև մեքենայով կատարուելիք ամէն տեսակ ատաղձայ գործեր։ Գաւառներէ եղած յանձնարարութիւնք եւս կ'ընդունուին։

Այս գործարան կը պատրաստէ նաև սատափէ, պոչէ և քանդակեալ զարդու կարասիներ, շարժուն շէֆ տեղիներ, բարամբաւոր մեծ սանդուղներ և մեծ փողոցի դռներ։

Այն գործարանը դիմողք մեծապէս գոհ պիտի ըլլան, որովհետեւ յիշեալ գործարանը մեքենայներու շնորհիւ մեծ դիւրութիւններ ունի։

ԱՐԱԳ, ԱԺԱՆ, ԽՆԱՄՈՎ ԳՈՐԾ 319

Կը ծախուի. ի Կ. Պոլիս Տ. Քիւշիկեան եղբարց քով, Էմին Էօնիւ թիւ 77, Տ. Դատապետեան Պահչէ Գարու թիւ 13, Տ. Ժ. Վանտիցիանոս և ընկ. Սուլթան Համամ թիւ 14, ի Բերա Տ. Թէօտորիակ, Մեծ փողոց թիւ 244, Տ. Տիւսաբ, Գաղղիական դեղարան, Մեծ փողոց թիւ 412, Տէլա-Սուտա դեղարանը Մեծ փողոց թիւ 169, և Ղալաթիա Տ. Ա. Թիմօս, Մեծ փողոց թիւ 18, Տ. Տէլմէօլա Ժաք, դեղավաճառ Եիւքսէք Գալաթասրայ թիւ 68 և դեղագործական մթերանոցը։

ՈՍԿԵԱՑ ԵՒ ԱՐԾԱԹԵԱՑ ՎԵՑ ՄԻՏԱԼՔ

ԱՐՄԱՏԱԿԱՆ ԲՈՒԺՈՒՄՆ ՊԱՏՈՒՈՑ ՎԿԱՅԱԿԱՆ 1872
ՍՏԱՄՈՒԲԻՍ ՀԻՍԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ ՓՈՐԻՋ

ՏԻՒՍԱՆԻ ԳԻՆԻ

88

Ֆրանսայի և օտար բժշկաց 4 000է աւելի ներբողալից վկայութիւնք կ'ապացուցանեն ազդեցութիւնն այս գինիին, որ Ալիքսանէրի գինիին չափ ախորժահամ է։

Կ--ԷՐ--ՐԷԼ Ե ԶԻՄՈՅ--ՕՒԼԷ ՕՐ-ԼԷԿՈՒ Կ'ԱՒԵԼՑՆԷ ԻՐՈՐՈՒԹԻՆ Ե ԼԵ ԳԷՐՈՅՆԷ ՄԻՐՈՒԹԻՆԸ

Կեդրոնատեղի՝ ԺԱՆՆԻ ԵՒ ԺՈՒՏԱՆ, 1, կամուրջի հրապարակ, Պոլիս

ՄՈԳԱԿԱՆ ՆԵՐԿ

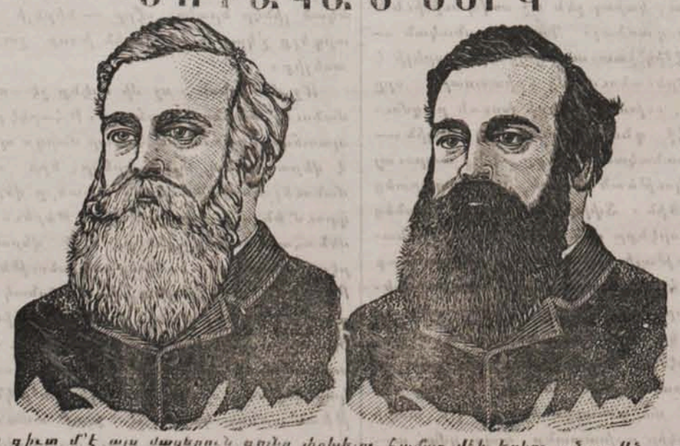

Նոր գիւտ մ'է այս մազերուն գոյնը փոխելու համար մէկ երկու անգամէն, առանց ուրիշ ոչ է նիթի գործածութեան կամ լուացքի,

ՇԱԳԱՆԱԿԱՆԱԳՈՅՆԻ ԿԱՄ ԲՆԱԿԱՆ ԿԱՏԱՐԵԱԼ ՍԵՒԻ

Այս նոր ներկը բաղկացեալ է միայն արմատներու և խոտերու նիթէ։ Սպիտակ կամ կարմիր մազերն անմիջապէս կը փոխուին պայծառ շագանակագոյնի կամ թանձր սեւի։

Փորձը ցոյց տուած է թէ այս ներկին մրշտի գերազանց է նմանօրինակ ուրիշ պատրաստութիւններէ։ Իւր առաւելութիւնն է մազերուն ամենէն բնական երեւոյթը տալ և ամենէն ուշագիր դիտողն ի դերև հանել։ Կը կասեցնէ հերաց անկումը, գլուխը կը մաքրէ, թեփը կ'անհետացնէ և նոր ոյժ կուտայ մազային մորթին։ Ուշադրութեամբ կարդալ

ԳՈՐԾԱԾՄԱՆ ԵՂԱՆԱԿԸ

Սրուակն երերցնել գործածելէ առաջ և փոքր քանակութեամբ հեղուկէն դնել սաւառնապի մը մէջ, յետոյ թարակ պղտիկ սանտրով մը կամ այդ հեղուկին մէջ թրջած բուրդով մը թեթև կերպով մազերուն վրայ անցուցնել զայն, այնպէս որ ամբողջ մազերը թրջին։ Ապա դլուխը բաց պահել մինչեւ որ հեղուկը չոչխանայ։ Բոլոր մազերը մէկ շաբաթով, ոմանք մէկ երկու գործածութեան պէտք ունին, այլոց համար մէկ անգամ բաւ է։ Եթէ մէկ երկու անգամէն աւելի գործածուի, գոյնն աւելի թանձր կ'ըլլայ։ Ան գամմը որ ուզուած գոյնը ձեռք բերուած է, գայն տարիներով պահելու համար կը բաւէ երեք չորս շաբաթին անգամ մը հեղուկին գործածել։ Նոյն եղանակը գործածելու է մարուքին և պեխերուն համար։ Պէտք չիայ գլուխը լուալ գործածութենէն առաջ կամ ետքը։ Ինքնանոքար վիրջին դէպքն և ձեռները լուալու է առ ի զգուշութիւն։

ՄԱՆ. Եթէ ուզած գոյնը ձեռք չբերուի մէկ երկու գործածութենէ ետք, գլուխը ուլալու է քիչ մը ալրովով, ապա գլխուն քսելու է այդ ներկին մէջ թեթևապէս թրջած սպունգ մը, և ուզուած ազդեցութիւնն յառաջ կուգայ անմիջապէս։

ԿԵՂԾԵՐԻՆ ԶԳՈՒՇԱՆԱՆ

Միակ կեդրոնատեղի ԷՐՄՈՒՆԴ ԳԱԲՐԻԱՆԱՆ, ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ, Վոյվոտա, Պահականոցին քով. կայսրան Ղալաթիա-Հելչիի Թրամուէյից, Թիւ 95 և 97, Ղալաթիա։ 65

ՆԱՒՊԻԱԿԱՆ ՆԵՐԿ

Խիստ յարմար է ներկելու համար կոշիկներն որք առաջին անգամն կը փայլին, առանց խոզանակելու պէտք ունենալու։ Այս փայլն, որ նշանաւոր պայծառութիւն մ'ունի, ամրոզի շաբաթ մը կը տեւէ։ Կոշիկներն անթափանցելի կ'ըլլան ջուրի և խոնաւութեան։ Տիրոջ կամ ուրիշ ազատեցուցիչները գիւրաւ կը վերցուին թրջած լաթով մը, առանց փոխելու ներկին փայլը կամ գոյնը։

Այս ներկը կը յարմարի արանց և կանանց ամէն տեսակ կոշիկներու։ կարելի է գործածել զայն նորոգելու համար ճամբորդութեան կապանաւորները։

Գործածման եղանակ. Ներկելի առարկայն խնամով սրբել, այնպէս որ հին ներկէն հետք չմնայ։ Ապա փայլուն հեղուկէն քսել, կա՛մ ապունգի կտորով մը կա՛մ վրձինով։ Թրջուած մակերեսն ինքնին կը լուծուի։

Զգուշանալ կեղծերէն.

Ընդհանուր կեդրոնատեղին է ԷՄՈՒՆԴ ԳԱԲՐԻԱՆԱՆ, ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ, Վոյվոտա, Պահականոցին քով, կայսրան Ղալաթիա-Հելչիի Թրամուէյից, Թիւ 95 և 97, Ղալաթիա։ 7

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԴԱՌԼԸՄԱՆ ԵՒ ՊԼՈՒՄՊԷՐԿԻ

Ղալաթիա Պէօյուք Մելլէթ խան, միջադգայն թղթատարատան վրայի յարկը

Այդ վաճառատան մէջ խիստ ածան գներով կը վաճառուին ամէն տեսակ ճերմակեղէնք, կանանց համար կրկնոցներ, տղայոց համար հագուստներ, կէս չէջազգեստներ, քօսկներ, օձի համար ճերմակեղէնք, բանուածքներ, բազմատեսակ զուլպաներ, թաշկինակներ և այլ այս տեսակ ապրանքներ։

Այս ապրանքներ, որոց ամենքն ալ լաւ տեսակէ են, կը վաճառուին թէ՛ փոքր և թէ մեծ քանակութեամբ։

Այս ապրանքներ կը պատրաստուին Վիէննայի և Պերլինի յատուկ գործարանաց մէջ։ Նոյնպէս Անգլիան, Իտալիան և Եւրոպական ուրիշ երկիրներէ եւս ապրանքներ կը բերուին։

Գաւառներէ եղած յանձնարարութիւնք կը կատարուին ամենէն փոխարկնը փոխանակագրով և կամ թղթատարական դրոշմով զրկելի։

Զը հաւնուած ապրանքները եւս կ'առնուին և սակը եւս կը տրուի գնդելով փոխադրութեան ծախքը։ 101